DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال سوم شماره هفتاد وسوم
شماره مسلسل ۱۵۳
شنبه ۲۳ حمل ۱۳۸۲ هش
۹ صفرالمظفر ۱۴۲۴ هـ ق
12 April 2003

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
A.M.R.C
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

بناغلی خلیل زاد :
د افغانستان دولت اوظکو ته یو وار بیا د امریکا دملاتړ ډاډورکوو .

زلمی خلیل زاد د افغانستان لپاره د امریکا د ولسمشر بوش خاص استازی پرون په کابل کی د یو خبری کنفرانس په ترڅ کی وویل زه د امریکا د مرکزی قوماندی مشر تومی فرانکس دواړه د جمهور رئیس لخوا نه رالیږل شوی یو تر څو د افغانستان دولت او خلکو ته یو وار بیا د امریکا ملاتړ تکرار کړو او خلکو ته دا وښیو چی افغانستان اوس هم د امریکا د توجو او پاملرنی په مرکز کی دی . خلیل زاد وویل ما د خان سره سیاسي تعهد او یو واری بیاد هغی تکرار او پخلی راوړی دی او تومی فرانکس چی دی هغه خان سره سیاسی تعهد او ټولولو اودامنیت تینګښت کی مرسته وکړی او که داسی ونکړی نو ښایي د دوی دغه خپلسری دوی ته په راتلونکی کی ښی پایلی ونلری .

زلمی خلیل زاد پاکستان څخه هم مانی جن ښکاریده ده وویل چی دی به ډیر ژر پاکستان ته لاړ شی او هلته به د پاکستانی چارواکو سره د افغانستان او پاکستان په پولو ترهګرو دفعالیتونو د مخنیوی په اړه وګوری تر څو هغه ډلی چی د پاکستان نه را اوړی او په افغانستان کی په ارتلافی خواکونو او افغانی سرتیرو باندی بریدونه کوی د دوی مخه ونیول شی

په دی ننبتو کی ښکیلو قوماندانانو تپه مسقیمه توګه یادونه وکړه او ویي ویل چیری غواړی د افغانستان په راتلونکی سیاسی بهیر کی ونډه ولری نو دوی دی د مرکزی دولت سره د وسلو په بریدولو او د خپل سرو قوماندانانو اوسنی ننبتو ته اشاره وکړه او وې ویل چی پر عراق باندی د بریدونو په څیر محال خلکو فکر کاوه چی افغانستان به هیر شی نو داسی نده او ز مونږ دواړو راتګ د غلته دا نبیي چی د امریکا پاملرنه د افغانستان نه نده اوښتی ده د افغانستان په ځینو ولایتونو

د فاریاب جګړه ماران کابل ته را وغوښتل شول

بناغلی حامد کرزی د یو نوي حکم د صادر ولو سره په شمال کی د فاریاب د ولایت د امنیتی وضع د څیړلو لپاره یو پلاوی تاکلی دی په دی حکم کی چی د پنجشنبی په ورځ ورکړل شوی ، دوو تنو مشاور وزیرانو او د کورنیو چارو او د فاع د وزارتونو استازو ته دنده ورکړل شوی د فاریاب په ولایت کی نښتی وڅیړی او په دي نښتو کی ښکیل قوماندانان د ځان سره کابل ته راوړی د افغانستان د شمال یو شمیر ولایتونه د طالبونو د رژیم تر نسکوریدو وروسته په جهادی ګوندونو او جنرال عبدالرشید دوستم پوری د اړوند قوماندانانو د نښتو ډګر وو په دی لړ کی د فاریاب ولایت په ټیره یوه میاشت کی دخپل منځی نښتو له امله ناوړه امنتیی وضعیت درلود پخوا له دی هم په دی ولایت کی د بی وسلو کولو د پروسی په بهیر کی یې لږ تر ستونزی د سیمه یزو قوماندانانو او دبی وسلی کولو کمیسیون تر منځ پیدا شوی دی .

لس میلیونه ایرو مرسته

په کابل کی د اروپایي ټولنی دفتر ویلی چی دوی به لس میلیونه ایرو د افغانستان د کډوالو او راستنیدونکو د چارو وزارت ته ورکړی په کابل کی د اروپایي ټولنی د هم غړی پروګرامونو مسئول وویل چی دا پیسی به د راستنو شویو کډوالو لپاره د کورونو د جوړولو او د نورو بشری خدمتونو د ترسره کولو لپاره ولږول شی پخوا له دی هم اروپایي ټولنې د پاکستان او ایران څخه د راستنو شویو کډوالو سره مرستی کړی دی د ملګرو ملتونو د ګډوالو عالی کمیشنری او یو شمیر نورو ټولنو د وړاندوینو له مخی خلکو سږ کال یو میلیون کډوال د ایران او پاکستان څخه خپل هیواد ته راستانه شی تیر کال راستانه شوی کډوال په خپل هیواد کی د ژوند له ډیرو ستونزو سره لاس او ګریوان و . د یو شمیر نا تائید شوی راپورونو له مخی یو شمیر راستانه شوی کډوال په افغانستان کی د ژوند د ناوړی وضعی او د امکاناتو د نشتوالی له امله د هیواد دویم ځلی پریښودنو ته اړ شوی او یو وار بیایي کډی نورو هیوادونو ته وړی دی .

دلوړی او ښښتونکی خدای په نامه

سرمقاله

افغانستان همچنان درمرکزتوجه قرار دارد

بسیاری ازباورهای موجوددرداخل وخارج ازکشوربا اوج گیری تنش ایالات متحده امریکا با عراق، مبین دلهره درحاشیه قرار گرفتن افغانستان ازتوجه جامعه جهانی واحتمالاگسترش ناامنی ها درکشور بود.

هرچند که اذهان عمومی با آغاز جنگ طی هفته های اخیر بیشتر مصروف واقعیت های عراق ونتایج آن شد وتاجاییکه اخبارجنگ درصدرقرارگرفت با آنهم سیر سریع حوادث آن مجال را باقی نگذاشت که یک همچوچیزی واقع شود سفر دیروز تامی فرانکس قوماندان عمومی مرکز فرماندهی ایالات متحده امریکا ازقطر به افغانستان واظهارات وی درساحه بگرام به خبرنگاران نمایاند که مبارزه علیه تروریزم وتلاش برای تامین امنیت هرچه بیشتر صلح وثبات درکشوردرهمکاری با اداره انتقالی اسلامی ادامه خواهد یافت وافغانستان همچنان درمحراق توجه مساعدت ها ی جامعه جهانی برای بازسازی وتوسعه قرار خواهدداشت . کنفرانس مطبوعاتی زلمی خلیل زاد ، نماینده خاص جورج دبلیو بوش رئیس جمهور ایالات متحده امریکا ،دیروز درکابل برایستاده گی درقبال افغانستان تاکید داشت مخصوصاً که خلیل زاد اظهار داشت : من وتامی فرانکس از سوی رئیس جمهوربوش فرستاده شده ایم تایک باردیگر حمایت وپشتیبانی ایالات متحده امریکا راازافغانستان ومردم آن اعلام داشته اطمینان دهیم که افغانستان ومردم آن همچنان درمرکز توجه قرار دارند ، آنچه که عزم ایالات متحده امریکا رادرحمایت از داعیه استقرار صلح وامنیت سراسری درکشور جدی تراز هروقت دیگر می نمایاند ، اشاره واخطار صریح خلیل زاد بود به آنعده از قوماندانانی که اخیراً دربرخی از ولایات کشور مسبب ومتهم به درگیری هایی بوده اند مخصوصاً که گفت : اگر آنان درپروسه خلع سلاح وتحکیم صلح وثبات همکاری نکنند عاقبت شان خوب نخواهد بود .

دري مشرانو د عراق په بیا ودانولو خبری وکړی

د روسیی ، فرانسی او جرمنی مشران پرون د روسیی په سنپترسبورګ ښار کی غونډه کړی د دوی د غوښتنی هدف له جګړی وروسته د عراق بیا ودانی ده د روسیی جمهور رئیس ولادیمیر پوتین د فرانسی جمهور رئیس ژاک شیراک او د جرمنی صدراعظم ګرهارد شودر دری واړه د عراق دجګړی سره مخالف و او اوس د جګړی وروسته په عراق کی دملګرو ملتو د مهم رول د لوبولو غوښتونکی دی د کرملین یو لوړ پوړی مامور سیرګی پری خودکو وائی دا مشران به په عراق کی د بیا استقرار په هکله خبری وکړی تیره ورځ د جرمنی صدراعظم ګرهارد شودرد جرمنی تلویزیون ته څرګنده کړه جرمنی کولای شی او غواړی چی د عراق په بیا جوړونه کی برخه واخلی خو پدی شرط چی دغه کار د ملګرو ملتو تر څارنی لاندی تر سره شی دغه دری مشرانو په منځنی ختیځ او اروپایي ټولنی سره د روسیي په اړیکو هم خبری وکړی .

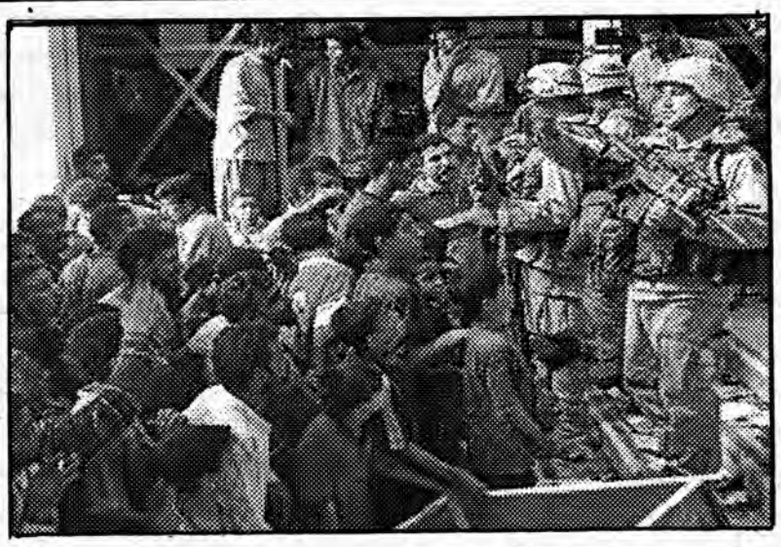

هجوم به سفارت عراق در تهران

گروهی از شیعیان عراقی مقیم ایران به زور وارد سفارت عراق در تهران شده اند.تظاهرکنندگان گروه مخالف صدام حسین بودند، در ابتدا برای آنچه تظاهراتی آرام خوانده شده بود، در مقابل سفارت عراق گرد آمدند، ولی سپس از دیوار سفارت بالا رفتند، در سفارت را شکستند و وارد ساختمان شدند. این گروه که خبرگزاری ایرنا تعدادشان را ۶۰ تن گزارش کرده، پس از ورود به ساختمان سفارت، در حالی که شعارهایی علیه حکومت عراق و همچنین اشغال احتمالی عراق توسط نیروهای آمریکایی سر می دادند، تصاویر صدام حسین را به آتش کشیدند و شیشه های ساختمان را شکستند. در گزارش ها گفته شد که اشغال کنندگان سفارت عراق از اعضای مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق بوده اند، ولی "ابوزید اسدی" یکی از مسئولان این گروه در گفتگو با خبرگزاری ایسنا، هرگونه سازماندهی این عمل را از سوی مجلس اعلای انقلاب اسلامی تکذیب کرد. ده ها هزار نفر از شیعیان عراقی هم اکنون در ایران زندگی می کنند که بسیاری از آنها پس از قیام شیعیان عراق در سال ۱۹۹۱ به ایران گریختند. مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق سال هاست که در ایران مستقر است.روز هارشنبه نیز گروهی به دفتر حافظ منافع عراق در سفارت اردن در لندن حمله کردند. پلیس حدود ۲۰ نفر از کسانی که به زور وارد سفارت شده بودند را دستگیر کرد.

تاریخي هیوادونه د تاریخی کارنامو محصول دی

غږوان

په د نیوی ژوندکې هسې هم لیرې پرتو سیمو ته رسیدې دتاریخ جز وګرځي ، خوله ارزیابي کړي او کـه منفي؟ کارنامو بریالی شوي یـو او
په ا نسـان سـړې او تـودې خـوچې څـه وخت پـه دغـه نیکه مرغه زمونږ نیکونه او او آیـا هغـوی بـه زمونږ د زیـات مشـکلات بـه مـو لـه
راځي، لـه لوړو اوژورو سره شان ټولنیزې ناروغۍ اخته پلرونـه ددغـه شـان نـاوړه ننـیوکړو وړو له املـه مونږ ته خپلي مخې څخه لرې کړي
مخامخ کیږي او کله کله ئې شول اوس یې دنړۍ پرمخ حالـت عواقبـو تـه متوجـه برات راکړي اوکـه محکـوم وي.
دپـرمختګ پـه لار کـې یـوازې تـاریخي شـواهد شوي او په بشپړ تدبیر یې به موکړي؟ که دغو پوښتنو زمونږ خلك امید واره دي
خندونه پیدا کیږي، خو دغه پاتې دي او نور ئې درك نه دیـو مخیـزې تباهـي او تـه موخواب پیدا کړ، نـو چې تردي وروسته به دهیواد
مشـکلات ئـې هغـه وخـت لګیږي ، چې دغـه دعـروج بریـادۍ مخـه نـیولې ده چې مونږ به په ربښتیا سره دنـن ملي مشکلات دملي فکر په
لازیاتیـږي چـې دهغـه پـه اوزوال جریان داوسني وخت دادی اوس مونږ دیوه ویاړلي وخت هغـه منلي وګړي یـو رښا کـې یـو په بل پسې لـه
اړونـده ټولنـه کـې یـومخیز انسانانو لپاره یولوی درس تـاریخي هیوادد چښتنـانو پـه چې راتلونکي نسلونه به مو منځـه ځـي او مونږ بـه دخپل
اوهراړخیـز مشـکلات پیـدا دی او ننـنـي انسـانان د توګـه دنړۍ په مخ په هسکه په کارنامو ویاړي اودرناوی خواږه وطن په غیږ کې دیو
شي دانو بیا هغه حالت دې هغـوی لـه کړو وړو څخـه پـه غـاړه ژونـد کـوو او دخپلـو به مو کوي. بل ترڅنګ ، دیوبل په مینه
چې دهغې ټولنې ټول وګړي عبرت اخستنې سره دخپلو نیکونواو پلرونـو پـه تـاریخي اوس مونږ تر ډیروکړاوونـو او دیوبـل پـه مرسـته خپـل
لکـه دناروغـانو پـه شـان اعمالو جاج اخلي اولـه دغـه کارنامو ویاړو. او تکلیفونـو وروسته پـه یـوه داوږدې زمـانې زخمونـه
حالت لري. اودتداوی دلارو شـان یـو نـاوړه حالـت سـره خـو مـوږ چـې دسبا ورځې عبـوري دوره کـې ژونـدکوو تکـوروو اودخپـل وطـن
چـاروځرك پـه نظرنـه راځـي دمخـامخ کیـدو دمخنیـوي دنسـلونو نیکونـه او پلرونـه چې که چیرې لږه سهوه مولـه دتـاریخي عظمت دساتلو په
ترڅو هغـه ټولنه پـه یـومخیزه لارې چارې سنجوي. جوړیـــــــږودخپلو لاسـه کیږي خدای (ج) دې نـه لار کـې بـه لـه یـو او بـل څخـه
توګـه دتباهـي او بریـادۍ پـه زمـوږ لرغـونې هیـواد ګـران راتلونکونسلونو پـه وړانـدې کـوي ترشابـه زښتې زیـاتې وړاندې کیږو او په دې توګه
لـور مخـه وکـړي او دتـاریخ افغانسـتان چـې دلرغـونې ځـــــه ډول وجایـــــب ویجاړتیـــاوې وزیـــږوي، به خپلو راتلونکو نسلونو تـه
جز وګرځي. ویـاړلي تـاریخ درلـودونکی اومسـئولیتونه لـرو. آیـا خوګه دبشپړتدبراو ژورفکر یـــو ســرلوړی او ویـــاړلي
تـاریخ پـه نـړۍ کـې د ډیـرو هیـواد دی وګـړي یـې کلـه هغـوی بـه زمونږ په کارنامو پـه رنـا کـې پـه ډیراحتیـاط هیـواد پـه میراث پریږیدواو
داسې څیړنې شاهد دی چې ناکله لـه داسې حالـت سـره ووياړي او که دسوال په نظر پرمخ ولاړ شـو پـه یقین سره پـه دې ترتیـب بـه بیـا هغـوی
یووخـت یـې دشـان شـوکت لاس اوګریوان شوي دي چې بـه ورتـه ګـوري ؟ آیـا هغـوی دا ویـلای شـو چـې مونږ بـه زمونږ پـه کارناموویـاړي او
اودبـدبې ډنـدورې ډیـرو نـړدې وه زمونږ هیـواد هـم به زمونږ ننني اعمال مثبت دخپـل وخـت پـه ډیروسـترو زمونږ درناوی به کوي.

په بغداد کې اوس لوړه جګړه دوام لري

دعراق د موصل ډنبار دنته او دباندې د عراقي قواوو لـه مقاومت څـه د لاس اخیستولو او لـه دې د مخـه کردي نـامنظمو جنګیـالو لخوا د کرکوك د ښار نیولو د پیښو په بهیر کې چتکتیا را منځ ته کړې ده په بغداد کې اوس هم سیمه یزه درنه جګړه دوام لري لـه بلې خوا امریکایي او برتانوی خواکونه د تکریك د ښار ګوتې په شا او خوا کې دیوی لوی جګړې لـه پاره تیاری نیسي د B.B.C د دفاعي چارو خبریال جانتن مارکس په قطر کې د امریکا د متحده ایالاتو لـه پوځي مرکز څخه داسې رپوټ ورکوي.

بغداد د عراق یو لـه هغه ښارونو څـه دې چې اوس پکې د جګړې او سولـه پـه زیاتیدونکې توګه یو ځای کیږي ددې ښار په لویدیځه برخه کې د امریکایي عسکرو په وړاندې د یادونې وړ مقاومت وجود لري د بغداد لویدیځه برخه چې یو ګڼ میشته سیمه ده پکې د صدام حسین یو شمیر الـه جاریـه ځای په ځای شوی نو لـه نومورې سیمې څخه د هغوی ویستل ښایي زیاته مرګ ژوبلـه لـه ځانه سره ولري برسیره په دې ځان مرګو بریدونو هم د امریکائی عسکرو لپاره ستونزې زیاتې کړې دي او دوامداره جګړه بـه هـم ددې سبب کیږي چې په آسانۍ سره د لوټ اوتالان مخـه ونـه نیـول شـي خـو د بغداد په پرتلـه اوس د عراق په جنوب د بصرې په ښار کې د یو داسې پولیسي ځواك د جوړیدو چې په وسلو سمبال ونه اوسي هڅې روانې دي د سوریې پولې ته ځیرمـه د قـایم پـه شاوخوا سیمو کې همدا اوس بده جګړه دوام لري امریکایي پوځي سرچینې ګمان کوي چې ښایي عراقیانو په دغـه سیمه کې د اوږدې واټن توغندی او نورې د ډلـه یـزې وژنـې وسلې خونـدې کړې وي لـه بـل پلوه ډیـر ژر ښایي امریکایي عسکر د کرکوك د ښار په جنوب او هم په لویدیځ کې د عراقي عسکرو سره مه شـي او د امریکې د سمندرې خواکونو یـو شمیر کلـه چې د بغداد نه فارغه کیږي ښایي د شمال لورته حرکت وکړي په شمال کې د کومې درنې جګړې طمع نـه کیږي ښایي عراقي عسکر خپلـه ځانونـه تسلیم کړي امریکایي خواکونو اوسي ، اوس د صدام حسین د پلرنۍ ښار تکرك د لاندې کولـو لپـاره سـتره جګړه پلان کړې ده ددې جګړې د ترسره کولـو لپاره د امریکې د پلې د ځلورمې فرقې کسان یوه لـه پرمختللو فرقو څـه ده د کویت نـه شمال لور ته حرکت وکړي خو دا چـه هلتـه بـه ځومره مقاومت سره مخ کیږي اوس مهال یې ویل ګران دي.

تعمیق دموکراسی در یک جهان از هم پاشیده متضمن ارتقای انکشاف بشری است

عبدالفتاح روشنگر

خبر مربوط به برداشتن نخستین گامها درراستای ترتیب اولین گزارش ملی انکشاف بشری برای افغانستان بیان یک موفقیت بود این پروژه بنیادی رابرای تهیه اولین راپور ملی انکشاف بشری تشکیل میدهد.

گزارش های سالانه انکشاف بشری برای نخستین بار درسال ۱۹۹۰ و ۱۹۹۲ به وسیله ۱۳۰ کشور ترتیب گردید، که بیش از ۴۲۰ گزارش را شامل میشود. واما کشور ما تاکنون شامل این گزارش جهانی نبوده است.

عدم موجودیت دسترسی طراحان پالیسی انکشافی کشور به معلومات و اطلاعات موثق، مشکل عمده کشورمارا در این مقطع زمانی تشکیل میدهد.

دسترسی به معلومات منسجم برای باز سازی متداوم درافغانستان عنصرمهم ومرکزی تلقی میگردد. از حالت کنونی کشور ووضع مردمان این سرزمین در همه عرصه ها اعم از فقر، صحت، بی سوادی، تبعیض جنسی وغیره درقبال سالهای متمادی جنگ داخلی و پیامدهای ناشی از خشک سالی هاهمه اگاهی دارند ونیازبه توضیح بیشتر وارایه ارقام نمی باشد.

حمایت از فقیر ترین هاوآسیب پذیرترین ها، در موجودیت ظرفیت های محدود، کاریست دشوار راه سریع نیل برای امحای دوامدار غربت وجود ندارد، مگر آنکه پالیسی های ملی همه سکتور ها به شکل جمعی درراستای امحای فقر سمت داده شود.

صحبتهای برای زدایش مصایب زمانی مفهوم واقعی خواهدداشت، که با معلومات واطلاعات دقیق آزین باشد.

شکل دهی ادارات مناسب وسرمایه گزاری بالای بازسازی اجتماعی باید براساس احصائیه ها وتحلیل های فراتروقوی تر ودقیق تراز آنچه دراختیاراست صورت گیرد.

بیشتر از یک دهه به این سو، برنامه انکشافی ملل متحد UNDP به حمایت از "برنامه انکشاف بشری" از طریق ترتیب گزارش های انکشاف بشری برخواسته است. انکشاف بشری روی نیازمندی های متنوع بشری (تغذی، معیشت، مصئونیت سیاسی،سهم گیری، نیرومندسازی مردم وغیره) تاکیدمیکندومفهوم انکشاف و توسعه رافراتراز محدوده تعریف اقتصادی آن دانسته وانکشاف توسعه راپروسه می داند که مردم هسته آنست وانکشاف رابه مثابه تشدید و تقویت توانمندی های بشری، گزینش هاورفاه، تحکیم تعهد حکومت افغانستان در نیل به اهداف پالیسی اجتماعی، تعریف میکند. از گزارش های ملی انکشاف بشری به صفت یک وسیله در ارتقای سطح سهم دهی وسهمگیری متداوم اطلاعات ومعلومات بین اشتراک کننده گان در مناظره ها و تصمیم گیری ها که باالوسیله اعمارظرفیت ملی در امرطراحی ستراتیژی هاوراه های حل متاثرازنفوذ وصلاحیت مردم راسبب میگردد، حمایت به عمل آمده است.

گزارش سال ۲۰۰۲ اداره انکشافی ملل متحد درمورد مسایل سیاسی وانکشافی بشری بوده وپیرامون قدرت سیاسی و بنیاد های سیاسی (اعم از رسمی وغیررسمی، ملی و بین المللی) است که چگونه پیشرفت بشر را شکل میدهند. و این موضوع را طرح میکند که کشور ها چطور میتوانندسیستم های حکومتی رابر پایه های دمو کراسی پیریزی کنند تا انکشاف بشری راکه متضمن ارتقای انکشاف بشری همه مردم در جهانی که تعدادزیادی ازاین مزیت برخوردارنیستند، تامین نماید.

از انجائیکه افراد بشر در همه جابرای تعین سرنوشت شان خواهان آزادی، خواهان ابراز نظر و سهمگیری در تصامیم سرنوشت ساز میباشند، مسایل سیاسی در انکشاف بشری در خور توجه است. داشتن قابلیت ها وحقوق آزادی بیان وسهمگیری در تصامیم به همان پیمانه داری اهمیت است که خوانش وصحتمندی.

جهان با ترویج سیستم های سیاسی ووسعت بخشی آزادی سیاسی دردهه های (۱۹۸۰ و ۱۹۹۰) به پیشرفت های دراماتیک دست یافت. حدود هشتاد ویک کشور قدم های مهم رادرراستای دموکراسی برداشت وامروز یکصد چهل کشور از تقریباً دوصد کشور جهان انتخابات چندحزبی را دایر می کنند. اما هیجانات ناشی از ختم جنگ سرد جای خود را به واقعیت های تاثر آوردر سیاست ها قرن بیست ویکم خالی می کند.

حتی در کشورهائیکه نهاد های دموکراتیک قویاً تاسیس گردیده شهروندان آن اکثراوقات در تاثیرگزاری بالای سیاست های کشور وملی احساس ناتوانی می کنند. همینگونه مردمان و حکومات شان احساس میکنند که بشتر معروض به قوت های بین المللی اند توانمندی کمتر در اتخاذ تصامیم دارند. طی سروی ۱۹۹۹ (تعویض قرن) که توسط موسسه بین المللی گالوب راه اندازی گردید از بیش از پنجاه هزار نفردر شصت کشور جهان پرسیده شدکه آیا کشور شان با اراده مردم کنترول می شودیاخیر؟ کمتر ازیک برسه پاسخ مثبت دادندو صرفاً یک نفراز ده نفر ابراز داشت که حکومات شان به اراده مردم لبیک گفته اند. جهان شمول سازی، وابستگی رابیشتر تسریع می بخشد، درحالیکه جهان باموجودیت کشور های دارا ونادار، ضعیف ونیرومند از هم پاشیده به نظر میرسد. وظیفه سیاستمداران وادارات سیاسی است تا انکشاف بشری را تقویت بخشندواز ازادی ووقار مردم حراست نمایند. ودموکراسی باید تعمیق وتوسعه یابد.

ترتیب نخستین (گزارش ملی انکشاف بشری افغانستان) که مستلزم پژوهش دقیق وجمعبندی معلومات است حکومت رادرازبین بردن خلاهای معلوماتی ودستیابی به معلومات موثق که امیداست کانون های علمی چون اکادمی علوم افغانستان، پوهنتون های کشور، موسسات پژوهشی، اداره احصائیه مرکزی و سایر ارگان های ذیربط یاری رسانندقادر نماید تاوزارت هادر روشنائی معلومات واطلاعات به دست آمده، در برآورده ساختن هرچه بیشتر اهداف دوازده برنامه ملی انکشافی دولت که مشتمل اندبرمهاجرین و بی جاشده گان داخلی، برنامه اضطراری، زمستانی و بیجاشده گان داخلی، یکجاسازی، تعلیم وتربیه وآموزش های حرفوی، صحت وتغذی، معیشت ومحافظت اجتماعی، فرهنگ، ارتباط جمعی وورزش، مواصلات، انرژی، معدن ومخابرات، منیجمنت منابع بشری ، منیجمنت شهری ، تجارت و سرمایه گذاری ، اداره عامه و منیجمنت اقتصادی، قضا ، ساختار اردوی ملی، پولیس و تحکیم قانون، گامهای استوار بردارند.

کردی جنګیالی په نن د کرکوك ځنا ووځي

کردی جنګیالیو ته د هغوی قوماندانانو امر کړی دی چې د عراق د شمالی ښار کرکوك ځخه ووځي دا امر ددی لپاره شوی دی چې ترکیه داډه شي چې کردی اقلیت د بیلتون پالنی هڅه نکوی د کردستان د وطن پالی ټولنی پوځی قوماندان جنرال مین رستم وویل جنګیالی به نن یا صبا د کرکوك څه ووځي جنرال رستم زیاته کړه لږ شمیر جنګیالی به په ښار کې د امریکایي ځواکونو سره د امنیت د تینګولو لپاره پاتې شي بل لور ته نړیوال خیریه موسسو په امریکایي او انګلیسي پوځیانو تیره ورځ اعتراض وکړ چې د چور او چپاول مخه نشي نیولای او په دې توګه به بشری ناورین په عراق کې لا پراخ شي .

د عراق لپاره د دریو اداړو اعلان

د امریکا د متحده ایالتو د د فاع وزارت مرستیال پاول ولفویچ د عراق د پاره د دریو اداړو اعلان وکړ د دفاع وزارت مرستیال تیره ورځ د امریکا د سنا د پوځی خدماتو کمیتی ته وویل په لمړی ګام کې به عراق د بیا ودانی او بشری مرستو د دفتر له لوری اداره شي دغه اداره به د بشری مرستو او ابتدایی خدماتو مسئولیت په غاړه لری او ائتلافی ځواکونه به په ټول عراق کنترول لری ویلفویچ بیا وویل دغه اداره به چې څومره ژر کیدای شي یو منځ محالی عراقی اداری ته واك وسپاری او خپله به د ابتدایي خدماتو کارونو ته ادامه ورکړی دغه اداره به د عراق د غونډو مذهبی او قومی ډلو جوړه شوی وی او د عراق دننه او بهر عراقیان به په کې وی ویلفویچ بیا وویل منځ محاله اداره به دغه ستر مسئولیت لری چې یو نوی عراقی دولت ته لاړه اواړه وی دغه حکومت به په ټول عراق کنترول لری د امریکا د دفاع وزارت مرستیال ددغو حکومتونو مودی څرګندی نکړی .

متصدی صفحه : میرویس

ورزش خامی تلدر ستی

ورزشکار ورزیده تریتر قهرمان

از مدت ۲۴ سال به اینطرف که به وزرش رو آورده ام در بیشتر از صد مسابقه داخلی و چندین مسابقه خارجی اشتراک نموده ام که نتایج مسابقات ام چه در داخل و چه در خارج از کشور قناعت بخش بوده است.

محمد معروف رغبت ترینر تیم ملی بوکس و استاد کلپ بوکس جوانان شهرا را ضمن مصاحبه ای باخبرنگار اراده مطالب فوق را اظهار داشته افزود:

من از سال ۱۳۵۶ به ورزش آغاز نمودم، در اوایل پهلوانی مینمودم بعد از مدتی به ورزش بوکس رو آوردم. از سال ۱۳۵۸ الی سال۱۳۵۹ عضو تیم جوانان بودم بعد از سال ۱۳۶۰-۱۳۶۸ عضویت تیم ملی بوکس را حاصل نمودم. و مسابقات خارجی دیپلوم های ورزشی تاسال ۱۳۷۱ بود که اشتراک نموده نام برد.

به صفت ترینر تیم بوکس جوانان المپیک نیز ایفای وظیفه نموده ام.

درسال ۱۳۷۱ به صفت ترینر تیم ملی بوکس گماشته شدم که تا فعلا درهمین عهده مصروفیت دارم.

رغبت افزود:

طی همین مدت خودم در بعضی سفرها به صفت ترینر با تیم های افغانی همراه بوده ام که سفرهای به کشورهای کوریا، منگولیا، ازبکستان کوریای جنوبی، پاکستان و چین داشته ام، که از این سفرها دست آوردهای نیز داشته ام که میتوان از مدالها و وهمچنان در بسیاری سفر ها به صفت ترینر رغبت گفت:

بخاطر تربیه سالم جوانان کشور همین اکنون چار کلپ ورزشی را در نقاط مختلف شهردر «خیر خانه» چارراهی صحت عامه، خوشحال خان مینه و شهرا را ایجاد نموده ام که تحت نظر خودم و چند تن از ترینر ها و استادهای ورزیده دیگر جوانان را تحت پرورش و آموزش قرار داده ایم که همین اکنون در این کلپ ها بیش از پنجصد نفر جوانان و نوجوانان علاقمند به ورزش بوکس تحت تربیه قرار دارنه.

وی در اخیر از جوانان و نوجوانان کشور به صفت یک ورزشکار ورزیده و سابقه دار کشور تقاضا بعمل آورد تا از استعمال سگرت، و مواد مخدره پرهیز نموده و تلاش نمایند تا به صفت یک فرد سالم در جامعه زیست نموده وبه داشتن مصروفیت های سالم منجمله ورزش به کشور خود مصدر خدمات ارزنده گردند.

پلي ګرځيدل صحت ته ډيره ګټه لري

بيځايه ئې نه دی ويلي چې سليم عقل په سالم بدن کې وي، ځکه کله چې بدن سالم وي، سړی روغ اوجوړ وي، نو طبيعی خبره ده چې دهغه عقل هم سليم وي، نه فکر کولی شي، نه سوچ کولی شي اونه او په ځای تصميم نيولی شی. او دبله پلوه دسالم بدن درلودل هم هسی په لاس نه راځي. په کاردی چې ټول په ټيره بيا ځوانان ددې لپاره چې بدن يې سالم وي، ترټولو اول جسمانی او ورزشي فعاليتونه ترسره کړي، ځانته ورځنی پروګرام داسي جوړکړي، چې ددرس او تعليم اويا کوم بل کار چې دی ئې ترسره کوي دهغې ترځنګه ورزش ته هم پاملرنه وکړي، ورزش کول په هروشرايطوکې امکان لري، دورزش ډير ډولونه دي چې ځوانان بيا کولی شي چې دخپل ذوق او علاقمندی سره سم په هره ځانګه کې چې دهغه لپاره په زړه پورې وي ځان مصروف کړي. که فرضاً دځوانانو مصروفيتونه ډير وي اويا کافي وخت ونلري چې کلپونواو ستديومونو ته ولاړ شي نوکولای شي چې پياده ګردی اوسهارني ادمان وکړي، ځکه داسې ورزشي فعاليتونه په کوراو دکورڅخه دباندې په هر ځای کې امکان لري، پياده ګرځيدل دسهار لخوا چې هواهم نه او پاکه وي ډيره ګټه رسوی اوکه چيرې خوانان ځان عادت کړي چې دسهار لخوا ترپنځه کيلو مترو پورې پياده مزل وکړي، نودا يې دصحت لپاره ډير ګټور دی.

روناالدوبهترین بازی راا جراکرد

رونالدو فوتبالرمشهور تیم برازیل که فعلاً درتیم ریال مادریدبازی میکند به شهرتش افزود .رونالدو دریک مسابقه مهم بهترین بازی را اجراکرد وتوانست تیم ریال مادریدرادرمیلن بهترین هشت تیم جادهد. ریال مادرید مسابقه مهم خودراکه کوارتر فاینل

میباشد باتیم منچستریونایتد که یکی از بهترین تیم های دنیا به شمار میرود اجرا خواهدکرد.

خوانان دې ورزش همرله پامنه غورزوي

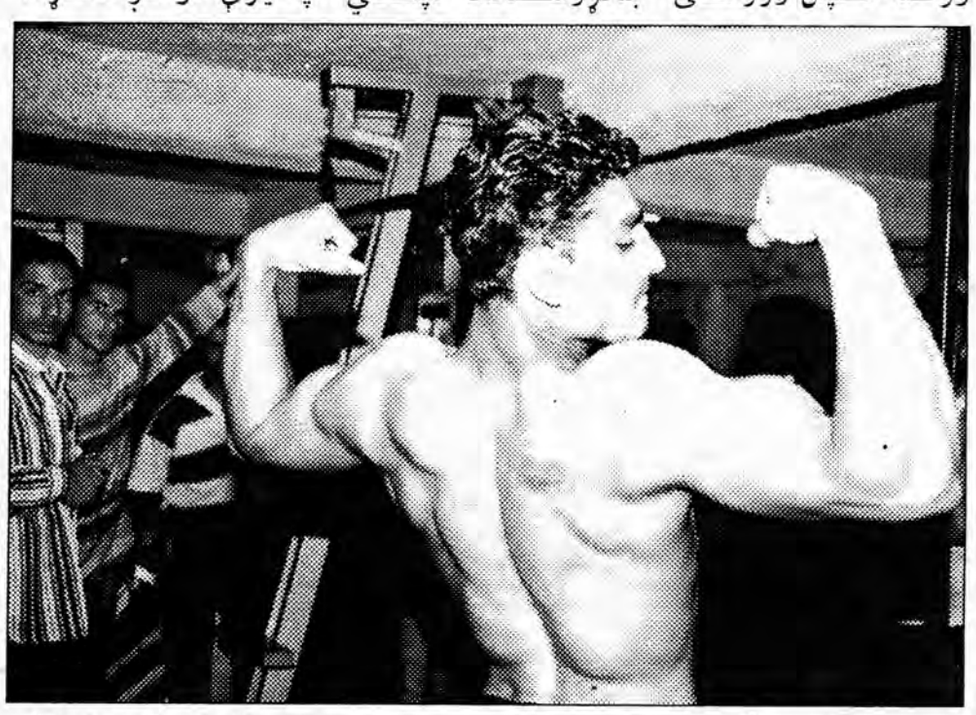

وروسته دغې کلپ ته راځم اوديوه معين مهال ويش له مخې ورته خپل ورزشی تمرينات دتکړه استادانو تر نظر لاندې ترسره کووم. هغه زياته کړه: زمونږ هيواد په وروستيو څه دپاسه دوه لسيزوکې جنګ، جګړوسخت ځپلي اووران کړي يې دی. دوطن بيارغونه او آبادی دځوانانو کاراو زيار ته غواړم چې دښه اندام او ښه صحت خاوندواوسم ځکه مې دپرورش اندام په کلپ کې ځان شامل کړ، او دادی اوس وروسته درسنمی کارڅخه دغه کلپ ته راځم او هره ورځ خپل تمرينات ترسره کوم.

پوزتنی ځرګندونې ضياء الحق دهندوکش دپرورش اندام دکلپ يوه تن غړي ديوې مرکې په ترڅ کې دارادې خبريال ته وکړې او زياته يې کړه:

زه دهيواد د امنيتي ځواک په يوه قطعه کې افسر يم، دټولومصروفيتونوسره سره، دهغې مينې له املې چې دورزش سره يې لرم درسمی دندې دسرته رسولو څخه روغ اوغښتلي ځوانان ولرو نو بې له شکه چې دوطن په بيا رغونه کې به دستونزو سره مخامخ نه شو له همدې کبله ځوانانو ته په کارده چې دخپلو کارونو دترسره کولو ترځنګ خپل صحت اوسلامتيا ته هم پوره پاملرنه او توجه وکړي اودا په هغه صورت کې کيږي چې دوی خپل اضافي وخت بيځايه تيرنه کړي او خپل دروزمره ژوند ديوه مهال ويش سره سم عيارکړی چې په هغې کې دکاراو مطالعې ترځنګ ورزش ته هم ځای ورکړي، چې ددوی داکار به هم دوی ته او هم ټولنې او وطن ته ګټور او سودمندوي.

ملیونر خیرات خور

سید آریان

که څوک خپه کیږی که خوشحالیږی زه خو څه وایم او خپله غاړه خلاصوم ، ګوندی دا ساده مخلوق لږ غوندی پوه شی او فکر وکړی .

زه اروپا ته نه یم تللی ، امریکا می نه ده لیددلی ، په افریقا کی نه یم ګرځیدلی او هیچیری نه یم تللی ، مګر یو عجیب مملکت می لیدلی دی او عجیب مخلوق پکی اوسي په دي مملکت کی ددي په ځای چی بډایان او مالداران خوارانو او غریبانو ته څه ورکړی خواران او مسکینان د ډیر مال او دولت خاوندانو ته څه ورکوی او هغوی هم نه شرمیږی اخلی یي .

ته به وایي دی رشوت خواره مامورانو او حاکمان یادوی چی په لکونو روپی او بی حسابه جایدادونه لري له یوه ډیر عاجز سړی نه هم په ډیره جزیي فقره کی تر څو سل دوه سوه روپی وانخلي نه یي پریږدي . نه زه دغه بی رحمه ، بی انصافه رشوت خواره نه ښیم ، خیرات خواره ښیم .

په دغه مملکت کی چی زه ورته عجیب مملکت وایم ملیونر خیرات خور هم پیدا کیږی او ډیر غني یان د خوارانو او مسکینانو خیراتونه خوری .

په دغه وطن کي ما داسی خلك ولیدل چی اسونه ورته ولاړ دي موتر لري ، قصرونه او باغونه ، ځمکی او پټی یی په هر ځای کی شته مګر له داسي خلکو نه خیرتونه او شکرانی اخلی چی هغوی د خپل اولاد نفقی او جامي ته حیران دي او د دوي نوکرو ته هم نه رسیږی .

په دغه مملکت کي معکوس وضیعت دی او وږی ، بربنډ یي له مړو او دولتمنو سره مالي مرسته او کومك کوي .

په کوم ځای کی چی د بی وزلو او خوارانو په خیراتونو او شکرانو غنیان او مسوولین ځمکی او جایدادونه ، کورونه او باغونه ، موټر او اسونه اخلی . ایا د هغوی په حال افسوس او حسرت نه دی په کار . اي خوارو او بی وزلو پښتنو هر څوك چی غنی او دولتمن شي میا وي که ملا ، سید وي که پیر او پیشوا هغه د خیراتونو او زکاتونو مستحق نه دی .

هغوی باید تاسی غوندی عاجزانو ته خیراتونه او زکاتونه درکړی او په تاسي باندی زړه و سوزوی . که تاسي نه دریږي او ارو مرو نو ورته څه ورکوی . د قصرونو او باغونو خاوندانو ته څه مه ورکوی ، بلکی ګوډ ، ړانده ، کونډی ، یتیم ، بندی ، مسافر ته یي ورکړي چی په اخرت کی په ښه درشی .

ستاسي په خیراتونو په عمرو عمرو خلکو مزی ، چرچی او اورمیږونه وکړه ، که ربښتیا ووایم نو شرابونه هم پری واخستل شوه او فحاشي پري وشه ، لږ ستړګی وغړوی او لږ غوندی هوښیار شی اخر ړانده خو نه یاست دا څه در باندی کیږی .

تاسي خپلو شکیدلو جامو ، خپل فقر او مسکنت او د دوی مال او دولت وګوري !

چی دوی څنګه دی او تاسي څنګه یاست ؟ که دوی نه شرمیږی او ستاسي خیراتونه قبلوی بلکی غواړی یي تاسي د دوي له حیثیت او شان نه و شرمیږی او دوی تر قیامته او په قیامت کی مه شرموی .

جنگ و خود خواهی

ع . شکوهی

تابکی ماکوک کیف خویش بادالرکنیم
خنده ها برحال رقتبار یکدیگرکنیم
تابکی ما درهوای دیش وگیم گردیده غرق
غفلت ازغوغای انترنیت وکمپیوترکنیم
تابکی باشیم اینسان برخرشیطان سوار
خویشتن راهمنوا با هرخرام خرکنیم
وای اگر زین وضع بی معنا نگیریم عبرتی
موتر خودرا به دست خویشتن پنچرکنیم
رفته از ما گدئیا رسم وفاق وهمدلی
رشته اخلاص را هرجاکه باشه جرکنیم
فکروذکرمابوذ رفتن به سوی دیگران
به که عزم جزم رفتن سوی یکدیگرکنیم
جنگ وخودخواهی گلیم ملت ماکرده جمع
تانگشته دیرمی باید که رفع شرکنیم

امریکا پریږدل هیواد د بریډ خیال نلری

د امریکا د خارجه چارو وزیر کولن پاول وایي چی د واشنګټن سره داسی لست نشته چی د عراق په تعقیب به په بل هیواد برید کوی کولن پاول وروسته له هغی د پاکستانی تلویزون سره په یوي مرکی کی دغه خبره څرګنده کړه چی مطبوعاتو آوازی خپری کړی چی د عراق څه وروسته ښائی امریکایي ځواکونه په داسي هیوادونو لکه ایران یا سوریه برید وکړي . د امریکا د دفاع وزیر په وروستیو کی سوریه پدی تورنه کړی وه چی عراق ته پوځی وسایل ورکوی او امریکا سوریي ته ګواښ کړی و چی له سوریی سره به حساب کوی .

کولن پاولن او نورو لوړو پوړو امریکائي مامورینو ویلی دی چی هلیه کوی د عراق تجربه به نورو هیواودونه لکه ایران او سوریه وهڅوی چی د کیمیاوی ، بیولوژیکی او اتمی وسلو له لټو لاس واخلی او د تروریستی ډلو ملاتړ ته شا کړی .

جامعه و خبرنگار

آصف جاوید

خبر عبارت از ملاحظه گی خبر را به ارمغان میآورد دارد و راستگو ترین افراد وقوع حادثه از حرکات جامعه بشری فقط همین خبرنگار نباید تابع نیروی گوناگون که بیانگر حقیقتی خبرنگار است و با توجه به دریک مقطع زمانی ویا اراده کسی قرار گیرد و یا این مقام خبرنگار باید تابعیت از قوم یا قبیله را برای توضیح شخصیت فرهنگی خود را کند که در واقع مفهوم بی است میباشد. حفظ کند و پیروزمندانه از اراده گی خبرنگار را بیانگر

یعنی خبر هیچ گونه رابطه تمامی سختی هابدرآید. نه میشود و باید دانست که و پیوستگی برای اصلاح اینکه تسلیم رقابت های پرتو فرهنگی خبرنگار در حرکات ورخ دادهای که متضاد گردد که در اینصورت سراسر جامعه به عنوان نور ناشی از منبع شود ندارد. ونهایت امر خبرنگار کور نواز شگر فرهنگی انسان به همچنان خبر صلاحیت جلو میباشد. وفاقد همه افتخارات شمار می رود، و در غیر این گیری حوادث را در روابط ورغبت های انسانی میگردد. نور افشانی سراسر جامعه را متنوع ندارد خبرنگار فقط و نباید دنبال درون خبرنگار بی اطلاعی و تاریکی فاقد فقط در مقابل تمامی دگرگون شود و خود را تسلیم رنگ فرا میگیرد. همچنان حوادث به عنوان یک ناظر احساسات یکی از اصناف انحراف خبرنگار از قلم ایفای توجه میکند. و نماید. هماهنگی روحقیقت جلوگیری در هم هیچگونه هدف و انگیزه یی وهمگرایی خبرنگار در مقاطع آمیختگی جوامع راسبب را در جلوگیری از وقوع مختلف به معنی تسلیم شدن میشود حرکت و دنبال تنگ حادثه اختیار کرده به یک روند نمیباشد بلکه نظری ها را قوت و سرعت نمیتواند و نتیجه اینکه می بخشد وباب تازه ای را در خبرنگار مستحق است خبرنگارمی نگردو انتقال بوسیله این هماهنگی ملاحظه تمایلات و اگرایی جوامع باز

میدهد و اطلاعات حوادث هر چه بیشتر وقویتر می نمایددراینصورت را در اختیار همه گان قرار رانصیب شود تا برداشت انحطاط وپراگندگی باروش میدهد وبدون تردید باید های این ماموریت قابل های کور کورانه و تعصب قبول نمود که خبرنگار تصدیق گردد که این امر گرایی مورد بحث قرار حیثیت چشم را در جامعه نشانه از عظمت و باقاعده میدهد که این امر از نیرو

مندی و توانایی جامعه می انسانی را آلوده ساخت، کاهد و تکامل جامعه را زیر کجروی دراین زمینه آتشی سوال قرار میدهد. پس نباید است که درخرمن کمال در این زمینه کوچکترین فرهنگی انسان زده می شود اشتباه ویا خیانتی همراگردد وکمال عظمت انسان را به تاحیات جامعه دچار یک توده خاکستر مبدل بیماری تشتت وپراگندگی میکند. بدینصورت هم باید نگردد. برصاحبان اهل قایل بود که صداقت و خبراست که بطور کلی وهمه احساس مسئوولیت در این جانبه بایک نظر هر چه قوی زمینه تابع ضمیر وسرشت تروعنوان یک قافله سالار اخلاقی و ادبی شخص زندگی فرهنگی داشته های میباشد نه مربوط قبیله ویا اخلاقی خود را حفظ نماید و ملتی. زیرا چشم در وجودوتن افتخارات فرهنگی تاریخی یک فرد واقع گردیده که خود برای اثبات این مقام حفظ این حسن خدا داد عالی منظور نماید و باید ازبیماری تعصب مربوط قبول نمود که تمامی قضاوت همان شخص است که ها و تیوری های همه جانبه چشمش رهنمای منتظرینش امور سیاسی مستقیماً میباشد. تا تراوش ضمیر و درارتباطه بااصالت خبر امواج بصیرت خبرنگار میباشد. که این ملاحظه در آنهارااز محنت انتظار بکشد

طول عمر خبر در جوامع و باب جدیدی را برای بوقوع پیوسته است وحیات انتخاب امور زندگی انسان جامعه وابستگی به این باز کند که جامعه از این ماموریت توانا دارد و طریق وارد زندگی اختیاری نبایدقدسیت این کمال و هدف مند می شود.

In This Issue

1- Rushing On Iraqi Embassy In Iran
2- Looting Has Begun In Mosel Of Iraq
3- Theunited States Invite Turkey To Iraq
4- United Nations Accuse The United States And England
5- Pakistan To Struggle Against Terrorism
6- Britain Invites Local Police To Basra
7- War And Selfishness
8- Community And Correspondent
9- Sports Page

ERADA Daily

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان
سرک مسجد حاجی میر احمد)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
۰۷۰۲۷۹۳۰۴

زیر نظر هیأت تحریر انتشار میابد
اراده
د افغان نشراتی مرکز خپرونه
مدیر مسوول: ظهور افغان
سکرتر مسوول: سید محمد "عادل"
معاون: اسماعیل "تیمور"
موسس و صاحب امتیاز :حاجی سید داؤد
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز ودیزاین انجینیر:محمدجمیل "امیری" چاپ: مطبعه مرکز نشرات افغان
قیمت یك شماره ۲ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Cente
Fuonder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787 / 070279304